

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto
ministerijai
El. p. smmin@smm.lt

2022-09- Nr. (2.30Mr-43) 6V-
Į 2022-08-31 Nr. SR-3213

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2022 m. rugpjūčio 31 d. raštu Nr. SR-3213 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nacionalinio vėžio instituto pertvarkymo, Nacionalinio vėžio instituto įstatų patvirtinimo, valstybės turto investavimo ir valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“ projektą (toliau – Projektas), pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus.

(2) Projektu siūloma pertvarkyti biudžetinę įstaigą Nacionalinį vėžio institutą į viešąją įstaigą Nacionalinį vėžio institutą, kuriam pereitų visos pertvarkomos biudžetinės įstaigos teisės ir pareigos; patvirtinti Nacionalinio vėžio instituto įstatus, nustatyti valstybės įnašo dydį, pritarti, kad viešoji įstaiga Vilniaus universitetas įgyvendintų viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto dalininkės (savininkės) turtines bei neturtines teises ir pareigas, perduoti po biudžetinės įstaigos Nacionalinio vėžio instituto pertvarkymo veiksiančiai viešajai įstaigai valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise pagal valstybės turto patikėjimo sutartį 20 metų jos įstatuose numatytai veiklai vykdyti valstybei nuosavybės teise priklausančią ir iki pertvarkymo veikusios biudžetinės įstaigos Nacionalinis vėžio institutas patikėjimo teise valdytą turtą.

(3) Projekto lydimajame medžiagoje – viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto (toliau – Institutas) įstatų projekte nurodoma, kad, be onkologijos srities asmens sveikatos priežiūros veiklos, Institutas taip pat vykdys medicinos ir sveikatos, gamtos ir technologijos mokslų sričių mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. Taip pat nurodoma, kad vienas iš Instituto lėšų šaltinių – pajamos, gautos iš mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, ūkinės veiklos ir teikiamų paslaugų.

(4) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Konkurencijos tarybos nuomone, perduodamas ir investuojamas valstybės turtas galimai bus panaudojamas ne tik neekonominei, bet ir ekonominei veiklai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vykdymas tik tam tikrais atvejais gali būti laikytinas neekonominė veikla¹.

(5) Valstybės turto perdavimas ir investavimas į ūkinę veiklą gali būti laikomas valstybės pagalba atitinkamai ūkinei veiklai. Todėl šiuo atveju būtina įvertinti, ar Projektu numatomas turto perdavimas ir investavimas tenkina visus Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus valstybės pagalbos kriterijus, tai yra, ar parama:

- (a) yra teikiama valstybės narės arba iš jos išteklių;
- (b) palaiko tam tikrus ūkio subjektus arba tam tikrų prekių gamybą ir suteikia išskirtinę ekonominę naudą;
- (c) iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją;

¹ Žr. Komisijos komunikato – Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistemos (OL 2014, C 198, p. 1) 19 ir 20 p.

(d) daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(6) Valstybės pagalbos taisyklės yra taikomos visiems ūkio subjektams, vykdančioms bet kokią ūkinę veiklą, nepaisant jų teisinio statuso ir finansavimo būdų, o ūkine veikla laikoma bet kokia veikla, kurios metu konkrečioje rinkoje siūlomos prekės ir paslaugos. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad valstybės pagalbos taisyklės taikomos ir pelno nesiekiantiems subjektams, jei jie vykdo ūkinę veiklą.

(7) Konkurencijos tarybos nuomone, Projektu investuojant ir perduodant turtą Institutui ūkinei veiklai vykdyti pirmieji trys kriterijai būtų tenkinami, nes perduodamas ir investuojamas valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas, šis turtas perduodamas vienam konkrečiam subjektui palankesnėmis nei rinkos sąlygomis, tokiu būdu palengvinant jam tenkančią finansinę naštą ir sustiprinant jo padėtį rinkoje².

(8) Pažymėtina, kad poveikis prekybai tarp valstybių narių (ketvirtasis valstybės pagalbos kriterijus) konstatuojamas tada, kai valstybės suteikta parama sustiprina ūkio subjekto padėtį, palyginti su kitais Europos Sąjungos vidaus rinkoje konkuruojančiais ūkio subjektais. Valstybės parama gali daryti poveikį Europos Sąjungos vidaus prekybai net ir tuo atveju, kai jos gavėjas tarpvalstybinėje prekyboje tiesiogiai nedalyvauja³.

(9) Projekto lydimajame medžiagoje nurodyta, kad turto investavimas ir perdavimas „*padės kurti naujas mokslo žinias, kurių pagrindu bus užtikrinta valstybės tarptautinio lygio mokslinė kompetencija onkologijos ir gretutinėse kryptyse, bus teikiama kokybiškesnė pagalba sergantiems onkologinėmis ligomis*“. Atsižvelgiant į tai, Konkurencijos tarybos nuomone, Projektu numatytas turto investavimas ir perdavimas Institutui galėtų daryti poveikį konkurencijai ir prekybai tarp valstybių narių.

(10) Konkurencijos tarybos nuomone, šiuo atveju galėtų būti tenkinami visi valstybės pagalbos kriterijai, todėl turtą investavus ir perdavus Institutui galimai būtų suteikta valstybės pagalba.

(11) Pažymėtina, kad Komisijos komunikato – Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistema (toliau – Komunikatas) 20 punkte įtvirtinta nuostata, kad, jei mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra naudojama tiek ekonominei, tiek neekonominei veiklai, o ekonominė veikla yra riboto dydžio (neviršijančio 20 procentų infrastruktūros metinio pajėgumo), valstybės pagalbos taisyklės gali būti netaikomos.

(12) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome Projekto rengėjui ir turtą perduodančiai institucijai papildomai įvertinti Projekto atitiktį Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nurodytiems valstybės pagalbos kriterijams ir užtikrinti, kad nebus pažeistos Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatos ir valstybės pagalbos teikimą reglamentuojančios taisyklės.

(13) Taip pat atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad per valstybės finansuojamas mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijas ir mokslinių tyrimų infrastruktūrą gali atsirasti ir netiesioginė valstybės pagalba įmonėms, kurioms mokslinių tyrimų organizacija teikia mokslinių tyrimų paslaugas arba vykdo mokslinius tyrimus pagal sutartis. Komunikato 25 punktas nustato sąlygas, kurias tenkinant valstybės pagalba nėra perduodama galutiniams naudotojams (įmonėms). Siekiant išvengti valstybės pagalbos atsiradimo minėtų ūkio subjektų lygmenyje, siūlome vadovautis Komunikato 25 punkto nuostatomis.

(14) Jeigu Jums kiltų neaiškumų dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų, prašome kreiptis žemiau nurodytais kontaktais.

Tarybos narė

Medeina Augustinavičienė

² Teisingumo Teismo 2006 m. birželio 22 d. sprendimo bylose C-182/03 ir C-217/03 *Belgijos Karalystė ir Forum 187 ASBL prieš Europos Bendrijų Komisiją* (Rink. 2006, p. I-5479) 132 pastraipa.

³ Teisingumo Teismo 2006 m. birželio 15 d. sprendimo bylose C-393/04 ir C-41/05 *Air Liquide Industries Belgium SA prieš Ville de Seraing ir Province de Liège* (Rink 2006, p. I-5293) 35 pastraipa.

Živilė Dapšytė, tel. (8 659) 68276, el. p. zivile.dapsyte@kt.gov.lt